

Samen zorgen voor een groene, klimaatbestendige en gezonde leefomgeving

STEENBREEK CONCLUDEERT

De jury concludeert dat mede door de volharding van een aantal bewoners het plein bij de Atalanta een plek is geworden met meer groen en blijde bewoners en dieren. Een plek waar ruimte is voor meer natuur, minder last van hitte tijdens warme zomers, het water beter de bodem in kan waardoor het riool minder wordt belast tijdens piekbuien, de openbare ruimte beter wordt benut, kinderen lekker buiten kunnen spelen en bewoners elkaar ontmoeten op een mooie en gezellige groene plek.

Met een integrale aanpak en in samenwerking met bewoners is een groen, gezond en klimaatbestendig plein gerealiseerd. Het project Atalanta plein Hoeksche Waard is een geslaagd voorbeeld en verdient in de categorie professionals de 3e plaats van de Steenbreektrofee 2024. Wij hopen dat met dit project een beweging op gang is gekomen en dat er nog heel veel mooie initiatieven mogen volgen.

Namens de jury

Margot Ribberink
voorzitter

Juryrapport

STEENBREEKTROFEE 2024

Professionals

Atalanta plein Hoeksche Waard

Stichting Steenbreek organiseert de prijsvraag voor de Steenbreetrofee om innovatieve voorbeelden te laten zien waarbij groen en water op een praktische manier worden benut en die illustreren waar Steenbreek voor staat. Dit zijn initiatieven die betrekking hebben op onder meer bevordering van de biodiversiteit, gezondheid, sociale cohesie en een positieve bijdrage leveren aan klimaatadaptatie. Deze projecten dienen als inspiratie en voorbeeld voor anderen.

Zowel initiatieven die spelen op het niveau van de straat of de wijk, als op niveau van dorp en stad kunnen meedingen naar de Steenbreetrofee. Dit kan van een gemeente zelf zijn maar ook van een buurtvereniging, wijkorganisatie, corporatie, ondernemer of inwoner. In 2024 werden 23 mooie en zeer diverse projecten voor deelname ingezonden. De jury heeft uit de inzendingen in juni 2024 zes projecten genomineerd waaronder het project Atalanta plein Hoeksche Waard. Maandag 17 juni 2024 ging de jury tijdens een digitaal overleg nog wat dieper in gesprek met de initiatiefnemer(s) om te komen tot een eindoordeel.

De jury van de Steenbreetrofee bestaat uit professionals die elk hun eigen specialisme en kennis hebben.

- **Margot Ribberink**
Voorzitter jury
- **Robert Graat**
Staatsbosbeheer
- **Ans Hobbelink**
AVVN samen natuurlijk tuinieren
- **Henk Kuijpers**
Stadswerk
- **Linda IJmker**
IVN Natuureducatie
- **Wendy Bakker**
Gemeente Rijswijk
- **Ben Roeterd**
Gemeente Voorst

Het project

Omwonenden van het versteende plein aan de Atalanta in 's-Gravendeel vonden het maar saai, warm en niet uitnodigend. Dat was in 2022 aanleiding voor twee enthousiaste bewoners om contact te leggen met gemeente Hoeksche Waard. Want in hun ogen kon dit plein van ongeveer 800 m² veel groener en gezelliger worden. Het plein werd amper gebruikt, volgens bewoners stond er een vaag bankje waar nooit iemand op zat. En de paar bomen die er stonden, zagen er wat zielig uit. En iedere zomer was het een verschrikkelijk hete vlakte.

Voor gemeente was dit aanleiding om een projectteam samen te stellen met daarin verschillende disciplines zoals specialist openbare ruimte, specialist water, beheerders openbare ruimte, ecooloog en afdeling communicatie. Afdeling communicatie is een traject gestart en heeft de wensen van bewoners opgehaald. Het ontwerp van het nieuwe, vergroende plein is dan ook echt in samenwerking met de buurt gemaakt.

Na de vele positieve reacties vanuit de bewoners op het plan, hebben de gemeente ecooloog en hovenier gezamenlijk de beplanting en boomsoorten afgestemd. De uitvoering viel precies in het plantseizoen dus zo kon de aanleg van het plein in november 2023 snel van start. Zo is er een wadi gemaakt met stapstenen, er zijn 12 bomen gepland, er zijn halfverharding paden aangelegd, twee zitbanken geplaatst, fauna trapjes aangebracht op de nieuwe beschoeiing, een insectenhotel geplaatst en heel veel soorten inheemse planten zijn aangeplant.

Het plein is 17 juni 2023 feestelijk geopend. En is nu een fijne plek waar omwonenden elkaar kunnen ontmoeten. En niet alleen bewoners zijn blij met het vernieuwde plein. Ondertussen is ook zichtbaar dat het plein een aantrekkingskracht heeft op vele insecten, vlinders, bijen, vogels en watervogels.

STEENBREEK WAARDEERT

De jury heeft grote waardering dat het twee enthousiaste bewoners is gelukt om andere omwonenden én de gemeente mee te nemen in hun vergroeningsdroom. Door buurtbewoners de gelegenheid te geven om mee te denken over de inrichting van hun plein, ontstaat meer betrokkenheid en een verantwoordelijkheidsgevoel bij bewoners. Dan komen bewoners op hun vrije zaterdag als

start van het NK Tegelwippen meehelpen bij het 'wippen' van omgerekend zo'n 9.350 stoeptegels. Zeker omdat deze dag ook bijzonder gezellig was met een hapje en drankje.

Naast de leefbaarheid van de wijk is er veel verbeterd op het vlak van biodiversiteit en klimaatbestendigheid. De gekozen beplanting is een prachtige mix van bomen, planten, grassen en kruiden waar mensen en dieren blij van worden. In het ontwerp is bovendien rekening gehouden met extreem weer. Heftige regenbuien en lange periodes van droogte komen als gevolg van klimaatverandering steeds vaker voor. In een groene omgeving zonder tegels kan regenwater makkelijker de grond in zakken. Zo wordt het rioolstelsel minder belast en is de kans op wateroverlast kleiner. Het betegelde plein aan de Atalanta was op een hete zomerdag geen prettige plek voor omwonenden. De tegels zijn vreselijk heet dus het was logisch dat het plein nauwelijks in de zomer werd gebruikt. Dankzij de schaduw van bomen en beplanting is het straks in de zomer een stuk koeler en wel een fijne plek om daar te zijn. Een groene plek is al snel 5 graden koeler dan een versteende omgeving. Gevoelstemperatuur scheelt zelfs nog veel meer. Bewoners ervaren straks zelf dat hun plein op een warme zomerdag een hele fijne en aangename plek is om elkaar te ontmoeten.

De betrokkenheid vanuit de buurt is duidelijk zichtbaar omdat bewoners bereid zijn om een deel van het groenonderhoud over te nemen. Voor gemeente is dit nog nieuw dus het wordt waarschijnlijk een pilot om er samen van te leren.

STEENBREEK ADVISEERT

De jury hecht naast biodiversiteit en klimaatadaptatie veel waarde aan het verbeteren van de sociale cohesie in wijken. Doordat inwoners hun eigen idee kunnen uitvoeren, is de mate van betrokkenheid zeer hoog. Het is dan ook goed dat ondertussen een participatiemedewerker bij de gemeente is gestart om dit soort bewonersinitiatieven te begeleiden. De belangrijkste uitdaging voor gemeente ligt in een nieuwe manier van werken. De balans zoeken tussen beleid en meebewegen. Snel kunnen schakelen, want een buurt wil vooruit. De kosten van de aanplant zijn voor gemeente, het bijhouden van het groen gebeurt op steeds meer plekken door buurtbewoners zelf. Niet altijd afspraken op papier maar vertrouwen in de verantwoordelijkheid die buurtbewoners ook zelf kunnen nemen. Denk in mogelijkheden in plaats van in beperkingen.